ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
NIILO JÄÄSKINEN
της 31ης Μαρτίου 2011 [1]

Υπόθεση C-190/10

Génesis Seguros Generales Sociedad Anónima de Seguros y Reaseguros (GENESIS)
κατά
Boys Toys SA
και
Administración del Estado
[αίτηση του Tribunal Supremo (Ισπανία)

για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Κοινοτικό σήμα — Όροι καταθέσεως — Άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 — Ηλεκτρονική κατάθεση της αιτήσεως — Λήψη υπόψη της ημερομηνίας, της ώρας και των πρώτων λεπτών της καταθέσεως»

I – Εισαγωγή

1. Με το προδικαστικό του ερώτημα, το Tribunal Supremo (Ισπανία) υπέβαλε στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα όσον αφορά την ερμηνεία της έννοιας «ημερομηνία καταθέσεως» της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος. Πρόκειται για το ζήτημα αν είναι δυνατό, όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 27 του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 [2], να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον η ημερομηνία αλλά και η ώρα και τα πρώτα λεπτά της καταθέσεως της αιτήσεως για τον προσδιορισμό της προτεραιότητας του κοινοτικού σήματος

II – Νομικό πλαίσιο

Α — *Διεθνές δίκαιο*

2. Η Σύμβαση των Παρισίων για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, της 20ής Μαρτίου 1883 [3] (στο εξής: Σύμβαση των Παρισίων), ορίζει στο άρθρο της 4, σημείο Α:

«(1) Ο κανονικώς ενεργήσας την κατάθεσιν αιτήσεως διπλώματος ευρεσιτεχνίας (...) εις μίαν των Χωρών της Ενώσεως (...) θα απολαύη προς ενέργειαν της καταθέσεως εις τας άλλας Χώρας του δικαιώματος προτεραιότητος κατά την διάρκειαν των κατωτέρω καθοριζομένων προθεσμιών.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 11, σ. 1), που καταργήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (κωδικοποιημένο κείμενο) (ΕΕ L 78, σ. 1), που τέθηκε σε ισχύ στις 13 Απριλίου 2009. Λαμβανομένης υπόψη της ημερομηνίας των πραγματικών περιστατικών, η παρούσα αίτηση ερμηνείας αφορά τον κανονισμό 40/94.

3 — Η Σύμβαση των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας της 20ής Μαρτίου 1883 είναι διαθέσιμη στην ακόλουθη διεύθυνση: http://www.wipo.int/treaties/fr/ip/paris/trtdocs_wo020.html.

(2) Αναγνωρίζεται ως δημιουργούσα δικαίωμα προτεραιότητος πάσα κατάθεσις ισχύουσα ως κανονική εθνική τοιαύτη, συμφώνως προς την εσωτερικήν νομοθεσίαν εκάστης των Χωρών της Ενώσεως ή προς τας διμερείς ή πολυμερείς συμβάσεις τας συναφθείσας μεταξύ των Χωρών της Ενώσεως.

(3) Ως κανονική εθνική κατάθεσις δέον να νοήται πάσα κατάθεσις, η οποία αρκεί να συνιστά την χρονολογίαν, καθ' ην κατετέθη η αίτησις εις την εν λόγω Χώραν, οιαδήποτε και αν είναι η μεταγενεστέρα τύχη της τοιαύτης αιτήσεως.»

3. Σύμφωνα με το άρθρο 4, σημείο Γ, της Συμβάσεως των Παρισίων:

«(1) Αι προμνησθείσαι προθεσμίαι προτεραιότητος έσονται [...] έξι μήνες διά τα βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα και τα βιομηχανικά ή εμπορικά σήματα.

(2) Αι ανωτέρω προθεσμίαι άρχονται από της χρονολογίας καταθέσεως της πρώτης αιτήσεως. Η ημέρα της καταθέσεως δεν υπολογίζεται εις την προθεσμίαν.

(3) Εάν η τελευταία ημέρα της προθεσμίας τυγχάνει εξαιρετέα ή ημέρα καθ' ην το Γραφείον δεν είναι ανοικτόν προς κατάθεσιν αιτήσεων εις την χώραν ένθα ζητείται η προστασία, η προθεσμία παρατείνεται μέχρι της επομένης εργασίμου ημέρας.»

Β — *Δίκαιο της Ένωσης*

4. Το άρθρο 8 του κανονισμού 40/94, με τίτλο «Σχετικοί λόγοι απαραδέκτου», ορίζει:

«1. Κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώρηση:

α) εάν ταυτίζεται με το προγενέστερο σήμα και τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες, για τα οποία ζητείται το σήμα, ταυτίζονται με εκείνα για τα οποία προστατεύεται το προγενέστερο σήμα·

β) εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα. Ο κίνδυνος σύγχυσης περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχέτισης με το προγενέστερο σήμα.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ως "προγενέστερα σήματα" νοούνται:

α) τα σήματα τα οποία έχουν κατατεθεί πριν από την ημερομηνία αιτήσεως κοινοτικού σήματος, αφού ληφθεί υπόψη, ενδεχομένως, το προβαλλόμενο δικαίωμα προτεραιότητας για τα σήματα αυτά, και τα οποία ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

   ι) κοινοτικά σήματα·

   ιι) σήματα καταχωρημένα σε κράτος μέλος ή, όσον αφορά το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες, στο Γραφείο σημάτων της Μπενελούξ,

   ιιι) σήματα που έχουν αποτελέσει αντικείμενο διεθνούς καταχώρησης, η οποία ισχύει σε ένα κράτος μέλος·

β) οι αιτήσεις σημάτων που αναφέρονται στο στοιχείο α), υπό την επιφύλαξη της καταχώρησής τους·

γ) τα σήματα τα οποία, κατά την ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως κοινοτικού σήματος ή, ενδεχομένως, την ημερομηνία της προτεραιότητας που προβάλλεται σε υποστήριξη της αιτήσεως κοινοτικού σήματος, ήσαν παγκοίνως γνωστά σε ένα κράτος μέλος κατά την έννοια του άρθρου 6 δις της Σύμβασης των Παρισίων. [...]»

5. Το άρθρο 14 του κανονισμού 40/94, με τίτλο «Συμπληρωματική εφαρμογή του εθνικού δικαίου σε θέματα παραποίησης/απομίμησης», προβλέπει, στην παράγραφό του 1, ότι τα αποτελέσματα του κοινοτικού σήματος καθορίζονται αποκλειστικά από τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

6. Το άρθρο 26, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 ορίζει τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί η αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται: α) αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος· β) τα στοιχεία ταυτότητας του καταθέτη· γ) τον κατάλογο των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τις οποίες ζητείται η καταχώριση· δ) ανατύπωση του σήματος. Η παράγραφος 2 του εν λόγω άρθρου προβλέπει ότι η αίτηση κοινοτικού σήματος συνεπάγεται την πληρωμή τέλους καταθέσεως.

7. Το άρθρο 27 του κανονισμού 40/94, με τίτλο «Ημερομηνία καταθέσεως», προβλέπει τα εξής:

«Ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως κοινοτικού σήματος είναι η ημερομηνία προσκομίσεως από τον καταθέτη στο Γραφείο ή στην κεντρική υπηρεσία βιομηχανικής ιδιοκτησίας κράτους μέλους ή στο Γραφείο σημάτων της Μπενελούξ, εφόσον η αίτηση κατατέθηκε εκεί, των εγγράφων που περιλαμβάνουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 26, παράγραφος 1, στοιχεία, υπό την επιφύλαξη της πληρωμής του τέλους καταθέσεως εντός προθεσμίας ενός μηνός από την προσκόμιση των ανωτέρω εγγράφων.»

8. Κατά το άρθρο 29 του εν λόγω κανονισμού, το δικαίωμα προτεραιότητας ισχύει εντός έξι μηνών από την ημερομηνία καταθέσεως της πρώτης αιτήσεως. Αναγνωρίζεται ότι γεννάται δικαίωμα προτεραιότητας από κάθε κατάθεση που ισοδυναμεί με νομότυπη εθνική κατάθεση δυνάμει του εθνικού δικαίου του κράτους στο οποίο πραγματοποιείται, ή δυνάμει διμερών ή πολυμερών συμφωνιών. Ως κανονική εθνική κατάθεση νοείται κάθε κατάθεση η οποία αρκεί να καθορίζει την ημερομηνία κατά την οποία κατατέθηκε η αίτηση, ανεξαρτήτως της μεταγενέστερης εκβάσεως της αιτήσεως αυτής.

9. Το άρθρο 32 του κανονισμού προβλέπει ότι η αίτηση κοινοτικού σήματος στην οποία έχει δοθεί ημερομηνία καταθέσεως ισχύει, στα κράτη μέλη, ως νομότυπη εθνική κατάθεση λαμβανομένου, ενδεχομένως, υπόψη του δικαιώματος προτεραιότητας που προβάλλεται σε υποστήριξη της αιτήσεως κοινοτικού σήματος.

10. Το άρθρο 97 του κανονισμού 40/94, με τίτλο «Εφαρμοστέο δίκαιο», ορίζει:

«1. Τα δικαστήρια κοινοτικών σημάτων εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

2. Για όλα τα θέματα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, το δικαστήριο κοινοτικών σημάτων εφαρμόζει το εθνικό του δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του.

3. Εφόσον δεν ορίζεται άλλως στον παρόντα κανονισμό, το δικαστήριο κοινοτικών σημάτων εφαρμόζει τους δικονομικούς κανόνες οι οποίοι εφαρμόζονται στις αντίστοιχες αγωγές που αφορούν εθνικό σήμα στο κράτος μέλος στο οποίο εδρεύει το δικαστήριο αυτό.»

11. Ο κανόνας 5 του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, περί της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα[4], με τίτλο «Ημερομηνία καταθέσεως», ορίζει:

1. Το Γραφείο σημειώνει στα δικαιολογητικά της αιτήσεως την ημερομηνία παραλαβής τους και τον αριθμό πρωτοκόλλου. Το Γραφείο δίδει αμελλητί στον καταθέτη απόδειξη παραλαβής η οποία αναφέρει τουλάχιστον τον αριθμό πρωτοκόλλου, περιέχει απεικόνιση, περιγραφή ή κατ' άλλο τρόπο προσδιορισμό του σήματος το είδος και τον αριθμό των δικαιολογητικών και την ημερομηνία παραλαβής τους.

[…]»

Γ — *Εθνικό δίκαιο*

12. Το άρθρο 6, παράγραφος 2, του νόμου 17/2001, της 7ης Δεκεμβρίου 2001, περί σημάτων (Ley 17/2001, de 7 de diciembre, de Marcas, *BOE* αριθ. 294, της 8ης Δεκεμβρίου 2001, σ. 45579, στο εξής: νόμος 17/2001 περί σημάτων), ορίζει την έννοια του προγενέστερου σήματος ως εξής:

«α) καταχωρισθέν σήμα, η ημερομηνία καταθέσεως του οποίου ή η ημερομηνία προτεραιότητας της αιτήσεως καταχωρίσεως είναι προγενέστερη της ημερομηνίας της αιτήσεως που εξετάζεται, και το οποίο ανήκει στις ακόλουθες κατηγορίες: i) στα ισπανικά σήματα· ii) τα σήματα που αποτέλεσαν αντικείμενο διεθνούς καταχωρίσεως με αποτελέσματα στην Ισπανία· iii) τα κοινοτικά σήματα·

β) καταχωρισθέν κοινοτικό σήμα, ο δικαιούχος του οποίου, κατά τον κανονισμό για το κοινοτικό σήμα, επικαλείται βασίμως την αρχαιότητά του έναντι ενός εκ των προβλεπόμενων στο στοιχείο α', i) και ii), σημάτων, ακόμη και αν έχει προηγηθεί παραίτηση από το εν λόγω σήμα ή τα επ' αυτού δικαιώματα έχουν αποσβεστεί·

γ) η αίτηση καταχωρίσεως σήματος κατά τα α' και β', υπό τον όρο ότι έχει επιβεβαιωθεί η καταχώρισή του·

δ) τα μη καταχωρισμένα σήματα τα οποία, κατά την ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος ή κατά την ημερομηνία της προτεραιότητας που προβάλλεται προς υποστήριξη της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος που αποτελεί αντικείμενο εξετάσεως, είναι "παγκοίνως γνωστά" στην Ισπανία κατά την έννοια του άρθρου 6α της Συμβάσεως των Παρισίων.».

13. Το άρθρο 11 του εν λόγω νόμου, που τιτλοφορείται «Κυρώσεις», ορίζει τα εξής:

«1. Η αίτηση περί καταχωρίσεως σήματος κατατίθεται στο αρμόδιο όργανο της Αυτόνομης Κοινότητας όπου ο αιτών έχει την κατοικία του ή πραγματική και ενεργό βιομηχανική ή εμπορική εγκατάσταση. […]

[…]

6. Το αρμόδιο για την παραλαβή της αιτήσεως όργανο πιστοποιεί, κατά την παραλαβή του, τον αριθμό της αιτήσεως και την ημέρα, την ώρα και τα πρώτα λεπτά της καταθέσεώς του, κατά τους προβλεπόμενους από τον νόμο τύπους.»

4 — ΕΕ L 303, σ. 1.

14. Το άρθρο 12 του νόμου 17/2001 περί σημάτων, που ορίζει τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί η αίτηση, έχει ως εξής:

«1. Η αίτηση καταχωρίσεως δικαιώματος επί σήματος περιέχει τουλάχιστον: αίτημα περί καταχωρίσεως δικαιώματος επί σήματος· στοιχεία της ταυτότητας του αιτούντος· ανατύπωση του σήματος· Κατάλογο των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία ζητείται η καταχώριση του σήματος.

[…]»

15. Το άρθρο 13 του νόμου 17/2001 περί σημάτων ορίζει:

«1. Η ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως είναι αυτή κατά την οποία βάσει του άρθρου 11 το αρμόδιο όργανο παραλαμβάνει τα έγγραφα που περιέχουν τα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 12.

2. Η ημερομηνία καταθέσεως των αποστελλομένων ταχυδρομικώς αιτήσεων είναι αυτή κατά την οποία η αρμόδια ταχυδρομική υπηρεσία παραλαμβάνει τα δικαιολογητικά που περιέχουν τα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 1, του άρθρου 12, εντός ανοικτού φακέλου με συστημένη επιστολή και με αποδεικτικό παραλαβής και παραλήπτη το αρμόδιο για την παραλαβή της αιτήσεως όργανο. Η ταχυδρομική υπηρεσία πιστοποιεί την ημέρα, την ώρα και το λεπτό της καταθέσεως.

3. Αν κάποιο από τα διοικητικά όργανα ή μονάδες που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους παραλείψει να πιστοποιήσει, κατά την παραλαβή της αιτήσεως, την ώρα της καταθέσεως, λογίζεται ως ώρα καταθέσεως η τελευταία ώρα της ημέρας. Αν δεν έχουν καταγραφεί τα λεπτά της ώρας, τεκμαίρεται ότι η κατάθεση έλαβε χώρα το τελευταίο λεπτό της ώρας. Αν δεν έχουν πιστοποιηθεί ούτε η ώρα ούτε τα λεπτά, η κατάθεση λογίζεται ότι έλαβε χώρα κατά την τελευταία ώρα και το τελευταίο λεπτό της ημέρας.»

III – Η διαφορά της κύριας δίκης, το προδικαστικό ερώτημα και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

16. Η εταιρία Génesis Seguros Generales Sociedad Anónima de Seguros y Reaseguros (στο εξής: Génesis) κατέθεσε ηλεκτρονικώς στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (στο εξής: ΓΕΕΑ) δύο αιτήσεις καταχωρίσεως κοινοτικών σημάτων: μία για το κοινοτικό λεκτικό σήμα «RIZO» με αριθμό 3 543 361, για τις κλάσεις 16, 28, 35 και 36 του Διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με τη διεθνή κατάταξη των προϊόντων και των υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί (στο εξής: Διακανονισμός της Νίκαιας), και μία για το κοινοτικό επίσης λεκτικό σήμα «RIZO, EL ERIZO» με αριθμό 3 543 386, για τις κλάσεις 16, 35 και 36 της ως άνω κατατάξεως.

17. Το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που του προσκομίστηκαν, η ηλεκτρονική διαβίβαση [5] στο ΓΕΕΑ των αιτήσεων καταχωρίσεως των ως άνω δύο κοινοτικών σημάτων έλαβε χώρα στις 12 Δεκεμβρίου 2003 στις 11:52 π.μ. και 12:13 π.μ. αντιστοίχως.

18. Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει επίσης ότι στις 5:45 μ.μ. της 12ης Δεκεμβρίου 2003, η εταιρία «Pool Angel Tomas SL» ζήτησε από το Oficina Española de Patentes y Marcas (ισπανικό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και Σημάτων, στο εξής: OEPM) να καταχωρίσει στην Ισπανία το αριθ. 2 571 979-3 λεκτικό σήμα «RIZO'S» στην κλάση 28 του Διακανονισμού της Νίκαιας.

5 — Και όχι η παραλαβή ούτε η καταχώριση από το ΓΕΕΑ.

19. Η Génesis άσκησε ανακοπή κατά της αιτήσεως καταχωρίσεως του προαναφερθέντος εθνικού σήματος «RIZO'S», επικαλούμενη προτεραιότητα των κοινοτικών σημάτων αριθ. 3 543 361 «RIZO» και αριθ. 3 543 386 «RIZO, EL ERIZO».

20. Το ΟΕΡΜ εξέδωσε στις 9 Δεκεμβρίου 2004 απόφαση με την οποία απέρριψε την ασκηθείσα ανακοπή, κρίνοντας ότι τα επίδικα σήματα δεν είχαν προτεραιότητα έναντι του προς καταχώριση σήματος και έκανε δεκτή την αίτηση καταχωρίσεως του σήματος «RIZO'S».

21. Η Génesis άσκησε ενδικοφανή προσφυγή, ζητώντας από το ΟΕΡΜ να κρίνει ότι τα κοινοτικά σήματα των οποίων η ίδια είναι δικαιούχος έχουν προτεραιότητα, λόγω του ότι η αίτηση καταχωρίσεώς τους κατατέθηκε ηλεκτρονικώς στις 12 Δεκεμβρίου 2003 και αυτή είναι η ημερομηνία που πρέπει να ληφθεί σχετικώς υπόψη.

22. Με την από 29 Ιουνίου 2005 απόφαση το ΟΕΡΜ απέρριψε την εν λόγω προσφυγή, επισημαίνοντας ότι η ημερομηνία καταχωρίσεως των κοινοτικών σημάτων δικαιούχος των οποίων ήταν η προσφεύγουσα ήταν μεταγενέστερη της ημερομηνίας καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως του ισπανικού σήματος «RIZO'S», καθόσον, δυνάμει του άρθρου 27 του κανονισμού 40/94, οι αιτήσεις καταχωρίσεως των κοινοτικών σημάτων κατατέθηκαν πράγματι μόλις στις 7 Ιανουαρίου 2004.

23. Επιληφθείς κατόπιν προσφυγής που άσκησε η Génesis κατά της αποφάσεως αυτής, ο δεύτερος σχηματισμός του τμήματος διοικητικών διαφορών του Tribunal Supremo de Justicia de Madrid επικύρωσε με την από 7 Φεβρουαρίου 2008 απόφαση την ορθότητα της καταχωρίσεως του ισπανικού σήματος «RIZO'S». Το δικαστήριο έκρινε ότι ημερομηνία καταθέσεως των αιτήσεων καταχωρίσεως των κοινοτικών σημάτων ήταν η ημερομηνία της πραγματικής προσκομίσεως των δικαιολογητικών και όχι η 12η Δεκεμβρίου 2003, ημερομηνία κατά την οποία η αίτηση κατατέθηκε ηλεκτρονικώς.

24. Με την αίτηση αναιρέσεως που κατέθεσε κατά της από 7 Φεβρουαρίου 2007 αποφάσεως, η Génesis αμφισβητεί καταρχάς την ερμηνεία του Tribunal Superior de Justicia de Madrid σχετικά με την ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος και επισημαίνει ότι αν είχαν ερμηνευτεί ορθώς τα άρθρα 26 και 27 του κανονισμού 40/94 ως ημερομηνία καταθέσεως των αιτήσεων θα είχε θεωρηθεί η ημερομηνία κατά την οποία αυτές διαβιβάστηκαν στο ΓΕΕΑ και παραλήφθηκαν από αυτό, ήτοι η 12η Δεκεμβρίου 2003. Δεύτερον, η Génesis φρονεί ότι, μην αναγνωρίζοντας την προτεραιότητα των κοινοτικών σημάτων αριθ. 3 543 361 «RIZO» και αριθ. 3 543 386 «RIZO, EL ERIZO», το Tribunal Superior de Justicia de Madrid παρέβη το άρθρο 6, παράγραφος 2, του νόμου 17/2001 περί σημάτων, που προβλέπει, στα στοιχεία α′ και γ′, ότι προτεραιότητα έχουν τα κοινοτικά σήματα οι αιτήσεις καταχωρίσεως των οποίων κατατέθηκαν πριν κατατεθούν αιτήσεις καταχωρίσεως στο ΟΕΡΜ.

25. Το Tribunal Supremo παρατηρεί ότι, μην προβλέποντας ότι η ημερομηνία καταθέσεως αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος είναι εκείνη κατά την οποία κατατέθηκε η εν λόγω αίτηση ενώπιον του ΓΕΕΑ ή των προβλεπόμενων από τη διάταξη αυτή οργανισμών, το άρθρο 27 του κανονισμού 40/94 δεν προβλέπει καμία σειρά υποβολής των αιτήσεων στην περίπτωση καταθέσεων που λαμβάνουν χώρα αυθημερόν. Το κριτήριο που χρησιμοποιείται στην Ισπανία για τον προσδιορισμό της προτεραιότητας των σημάτων, στις περιπτώσεις που οι ημερομηνίες καταθέσεως των αιτήσεων καταχωρίσεως συμπίπτουν, όπως συνέβη στην υπό κρίση υπόθεση, είναι η ώρα και τα πρώτα λεπτά της καταχωρίσεως στο ΓΕΕΑ.

26. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Tribunal Supremo αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 27 του κανονισμού 40/94 […] την έννοια ότι είναι δυνατό να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο η ημερομηνία αλλά και η ώρα και τα πρώτα λεπτά της καταθέσεως αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος ενώπιον του ΓΕΕΑ, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω δεδομένα καταγράφονται, προκειμένου να προσδιοριστεί η χρονική προτεραιότητα του σήματος αυτού έναντι εθνικού σήματος, για την καταχώριση του οποίου υποβλήθηκε αίτηση την ίδια ημέρα, όταν, κατά την εθνική διάταξη που διέπει την καταχώριση του εθνικού σήματος, λαμβάνεται υπόψη και η ώρα καταθέσεώς του;»

27. Η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 16 Απριλίου 2010. Γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν η Génesis, η Ισπανική, η Ιταλική και η Ελληνική Κυβέρνηση καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

IV – Όσον αφορά το προδικαστικό ερώτημα

Α — *Γενικές παρατηρήσεις σχετικά με το σύστημα των σημάτων*

28. Προκαταρκτικώς, θα ήθελα να υπογραμμίσω τα χαρακτηριστικά του συστήματος των σημάτων, ήτοι, αφενός, την εκ φύσεως διεθνή του διάσταση και, αφετέρου, τον αναγκαίο εδαφικό περιορισμό του. Επιπλέον, πρέπει να ληφθεί υπόψη η ύπαρξη διάφορων συστημάτων προστασίας του σήματος, μεταξύ των οποίων καταλέγεται και το σύστημα της Ένωσης[6].

29. Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του σήματος προκύπτουν ήδη από τις προπαρασκευαστικές εργασίες της Συμβάσεως των Παρισίων[7]. Όσον αφορά τον προσδιορισμό του εφαρμοστέου καθεστώτος προστασίας της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, απορρίφθηκε ως ουτοπική και μη ρεαλιστική η πρώτη πρόταση που συνίστατο στη θέσπιση ομοιόμορφης υπερεθνικής νομοθεσίας. Η δεύτερη πρόταση περί προβλέψεως κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου δυνάμει των οποίων εφαρμοστέο θα ήταν το δίκαιο του κράτους καταγωγής της εφευρέσεως ή καταχωρίσεως του σήματος θεωρήθηκε μη δίκαιη. Κατά το άρθρο 2 της συμβάσεως, οι συντάκτες της επέλεξαν ως εκ τούτου την τρίτη πρόταση της αρχής της εθνικής μεταχειρίσεως[8]. Δυνάμει της αρχής της εδαφικότητας (lex loci protectionis), τα έννομα αποτελέσματα σήματος περιορίζονται στην επικράτεια του κράτους εντός του οποίου αυτό προστατεύεται[9].

30. Στο δίκαιο της Ένωσης, το δίκαιο περί σημάτων συνιστά απαραίτητο στοιχείο ενός συστήματος ανόθευτου ανταγωνισμού. Στο πλαίσιο του εν λόγω συστήματος, οι επιχειρήσεις πρέπει να μπορούν, για να προσελκύσουν την πελατεία με την ποιότητα των προϊόντων ή των υπηρεσιών τους, να καταχωρίζουν ως σήματα σημεία που επιτρέπουν στον καταναλωτή να διακρίνει, χωρίς κίνδυνο συγχύσεως, αυτά τα προϊόντα ή αυτές τις υπηρεσίες από προϊόντα ή υπηρεσίες άλλης προελεύσεως[10].

6 — Müller, B.K., *Multinational Trademark Registration Systems*, Βέρνη, 2002.

7 — Σκόπιμο είναι να υπογραμμιστεί ότι, κατά τη δωδέκατη αιτιολογική σκέψη της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ L 40, σ. 1), όλα τα κράτη μέλη της Κοινότητας δεσμεύονται από τη Σύμβαση των Παρισίων για την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας ότι είναι απαραίτητο οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας να βρίσκονται σε πλήρη αρμονία με τις διατάξεις της Σύμβασης των Παρισίων.

8 — Beier, F-K., «One Hundred Years of International Cooperation — The Role of the Paris Convention in the Past, Present and Future», *International Review of Industrial Property and Copyright Law*, τόμος 15, αριθ. 1-6/1984, σ. 1.

9 — Sabatier, M., *Pratique de la marque internationale*, Institut de Recherche en Propriété intellectuelle Henri-Desboi, έτος 2007, αριθ. 8. Βλ., συναφώς, προτάσεις της γενικής εισαγγελέα V. Trstenjak στην υπόθεση C-482/09, Budejovicky Budvar, η οποία εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου (σημεία 50 επ.).

10 — Βλ., κατ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 4ης Οκτωβρίου 2001, C-517/99, Merz & Krell (Συλλογή 2001, σ. I-6959, σκέψεις 21 και 22)· της 12ης Νοεμβρίου 2002, C-206/01, Arsenal Football Club (Συλλογή 2002, σ. I-10273, σκέψεις 47 και 48)· της 17ης Μαρτίου 2005, C-228/03, Gillette Company και Gillette Group Finland (Συλλογή 2005, σ. I-2337, σκέψη 25)· της 26ης Απριλίου 2007, C-412/05 P, Alcon κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2007, σ. I-3569, σκέψεις 53 και 54), καθώς και της 14ης Σεπτεμβρίου 2010, C-48/09 P, Lego Juris κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2010, σ. I-8403, σκέψη 38).

31. Η εναρμόνιση των νομοθεσιών στον τομέα του δικαίου των σημάτων επιχειρήθηκε με δύο σειρές νομοθετικών πράξεων που εφαρμόζονται μεν παράλληλα, αλλά αλληλοτέμνονται σε πολλά σημεία. Πρόκειται, αφενός, για το σύστημα του κοινοτικού σήματος, ήτοι το δίκαιο βιομηχανικής ιδιοκτησίας που προβλέπει ο κανονισμός 40/94, που θέσπισε ομοιόμορφο δίκαιο σημάτων, όσον αφορά το σύνολο του εδάφους της Ένωσης. Αφετέρου, μέσω της οδηγίας 89/104, ο νομοθέτης της Ένωσης επιχείρησε να προσεγγίσει τις εθνικές νομοθεσίες χωρίς, εντούτοις, να αποκλίνει από την αρχή της εδαφικότητας, ήτοι τον σύνδεσμο μεταξύ των έννομων συνεπειών του σήματος και της επικράτειας του επίμαχου κράτους μέλους.

32. Υπογραμμίζεται, όμως, ότι, κατά την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 40/94, το κοινοτικό δίκαιο σημάτων δεν υποκαθιστά τη νομοθεσία περί σημάτων των κρατών μελών. Τα εθνικά σήματα εξακολουθούν να υφίστανται επειδή οι επιχειρήσεις που δεν έχουν επιλέξει την προστασία των σημάτων τους σε επίπεδο Ένωσης τα θεωρούν απαραίτητα [11].

33. Το κοινοτικό σήμα έρχεται επομένως να συμπληρώσει τα εθνικά συστήματα προστασίας. Όπως αναφέρεται στην πρώτη και στην τρίτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 89/104, σκοπός της είναι η μερική εναρμόνιση που περιορίζεται μόνο σε εκείνες τις εθνικές διατάξεις οι οποίες έχουν την πλέον άμεση επίδραση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς [12].

34. Η προστασία των σημάτων χαρακτηρίζεται, συνεπώς, στο πλαίσιο της Ένωσης από τη συνύπαρξη πλειόνων καθεστώτων προστασίας, γεγονός που μπορεί να συνεπάγεται πολλαπλές καταθέσεις σημάτων και, όπως θα δούμε ακολούθως, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, την ύπαρξη περισσότερων ταυτόχρονων έγκυρων καταθέσεων.

Β — *Επί της καταχωρίσεως και της ημερομηνίας καταθέσεως σήματος στο δίκαιο της Ένωσης*

35. Όσον αφορά την καταχώριση κοινοτικού σήματος, τα άρθρα 25 έως 35 του κανονισμού 40/94 προσδίδουν στην κατάθεση του εν λόγω σήματος συνέπειες σε διαφορετικά επίπεδα.

36. Πρώτον, κατά το άρθρο 46 του κανονισμού 40/94, η δεκαετής περίοδος προστασίας του σήματος αρχίζει να τρέχει από την ημερομηνία καταθέσεως. Δεύτερον, όπως προκύπτει από το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 40/94, η ορισθείσα βάσει του άρθρου 26 του ίδιου κανονισμού ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως καθορίζει την προτεραιότητα ενός σήματος έναντι άλλου [13]. Τρίτον, η ημερομηνία καταθέσεως είναι κρίσιμη, προκειμένου να αξιολογηθεί ο διακριτικός χαρακτήρας σήματος που αποκτήθηκε από χρήση προγενέστερη της καταθέσεως αιτήσεως κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94. Τέλος, κρίσιμος είναι ο χρόνος καταθέσεως της αιτήσεως προκειμένου να αξιολογηθεί η κακή πίστη του αιτούντος, κατά την έννοια του άρθρου 51, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 40/94, στο πλαίσιο προσδιορισμού των λόγων απόλυτης ακυρότητας του σήματος [14].

11 — Bonet, G., «La marque communautaire», *Revue trimestrielle de droit européen*, αριθ. 1 (1995), σ. 59.

12 — Προς διευκρίνιση του εν λόγω περιορισμού, βλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Cruz Villalón στην υπόθεση C-96/09 P, Budějovický Budvar (απόφαση της 29ης Μαρτίου 2011, η οποία εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου, σημείο 79). Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι η μερική εναρμόνιση δεν αποκλείει να έχουν αποτελέσει αντικείμενο πλήρους εναρμονίσεως εκείνοι ιδίως οι κανόνες της εσωτερικής νομοθεσίας οι οποίοι επηρεάζουν κατά τον πλέον άμεσο τρόπο τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Βλ. αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 1998, C-355/96, Silhouette International Schmied (Συλλογή 2003, σ. I-4799, σκέψη 23), και της 11ης Μαρτίου 2003, C-40/01, Ansul (Συλλογή 2003, σ. I-2439, σκέψη 27).

13 — Η ημερομηνία καταθέσεως είναι συνεπώς κρίσιμη προκειμένου να προσδιοριστεί το «προγενέστερο σήμα» κατά την έννοια του άρθρου 8 του κανονισμού 40/94, καθώς και τα σήματα τα οποία κατατέθηκαν πριν την ημερομηνία αιτήσεως του σήματος (κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο α′, περίπτωση i, της οδηγίας 89/104).

14 — Βλ., συναφώς, απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, C-529/07, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Συλλογή 2009, σ. I-4893).

37. Συνεπώς, ο επακριβής καθορισμός της ημερομηνίας καταθέσεως συνιστά συστατικό στοιχείο του συστήματος του κοινοτικού σήματος. Στον βαθμό που η υπό κρίση προδικαστική παραπομπή αφορά τον καθορισμό της σημασίας και του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 27 του κανονισμού 40/94, πρέπει, καταρχάς, να προσδιοριστεί η φύση της έννοιας της «ημερομηνίας καταθέσεως» κατά την εν λόγω διάταξη.

38. Σκόπιμο είναι να διαπιστωθεί, προκαταρκτικώς, ότι η Σύμβαση των Παρισίων δεν περιέχει ουσιαστικούς κανόνες σχετικά με τις προϋποθέσεις καταθέσεως, αλλά προβλέπει, αντιθέτως, στο άρθρο του 4 Α, παράγραφος 2, ότι το νομότυπο των καταθέσεων καθορίζεται βάσει της εθνικής νομοθεσίας εκάστης των χωρών της Ένωσης ή βάσει των διμερών ή πολυμερών συνθηκών που συνάπτονται μεταξύ τους. Ειδικότερα, παρότι η εν λόγω σύμβαση διευκρίνιζε ότι τα συμβαλλόμενα κράτη συνιστούσαν πράγματι Ένωση για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, η ίδια σύμβαση περιελάμβανε πλείονες διατάξεις που επέβαλλαν στα ως άνω κράτη την υποχρέωση ή τους επέτρεπαν να νομοθετήσουν στον τομέα της βιομηχανικής ιδιοκτησίας [15].

39. Αντιθέτως, ο κανονισμός 40/94 περιλαμβάνει ειδική διάταξη σχετικά με τις προϋποθέσεις καταθέσεως κοινοτικών σημάτων. Συγκεκριμένα, κατά το άρθρο 27 του εν λόγω κανονισμού, η ημερομηνία καταθέσεως αιτήσεως κοινοτικού σήματος είναι η ημερομηνία προσκομίσεως από τον καταθέτη στο ΓΕΕΑ ή στην κεντρική υπηρεσία βιομηχανικής ιδιοκτησίας κράτους μέλους ή στο Γραφείο σημάτων της Μπενελούξ, εφόσον η αίτηση κατατέθηκε εκεί, των εγγράφων που περιλαμβάνουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 26, παράγραφος 1, στοιχεία, υπό την επιφύλαξη της πληρωμής του τέλους καταθέσεως εντός προθεσμίας ενός μηνός από την προσκόμιση των ανωτέρω εγγράφων [16].

40. Από το άρθρο 27 του κανονισμού 40/94 προκύπτει ότι η εν λόγω διάταξη δεν περιέχει καμιά ρητή παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών.

41. Συναφώς, κατά πάγια νομολογία, από τις επιταγές που απορρέουν τόσο από την ενιαία εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου όσο και από την αρχή της ισότητας προκύπτει ότι η διάταξη του δικαίου της Ένωσης που δεν περιέχει καμία ρητή παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό της έννοιας και του περιεχομένου της πρέπει κανονικά να ερμηνεύεται, σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, κατά τρόπο αυτοτελή και ενιαίο, με βάση το πλαίσιο της διατάξεως και τον σκοπό που επιδιώκει η οικεία κανονιστική ρύθμιση [17].

42. Στο πλαίσιο καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος, οι καταχωρίσεις προγενέστερων εθνικών σημάτων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ως κρίσιμα από νομικής απόψεως γεγονότα, στα οποία η νομοθεσία της Ένωσης προσδίδει συγκεκριμένες έννομες συνέπειες.

43. Συνάγεται το συμπέρασμα ότι το ΓΕΕΑ ούτε είναι υποχρεωμένο να κάνει δεκτές τις απαιτήσεις και τις κρίσεις της αρμόδιας στον τομέα των σημάτων αρχής της χώρας καταγωγής ούτε να καταχωρίζει σήμα για το οποίο έχει υποβληθεί σχετική αίτηση λόγω του ότι υπάρχουν αποφάσεις περί καταχωρίσεως εθνικών γραφείων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και σημάτων [18].

15 — Bodenhausen, G. H. C., *Guide d'application de la Convention de Paris pour la protection de la propriété industrielle*, BIRPI, 1969, σ. 11.

16 — Σημειώνεται ότι η αρχή της μίας και μόνης διεθνούς καταθέσεως που βασίζεται όμως στην καταχώριση σήματος στο κράτος καταγωγής εισήχθη στη Συμφωνία της Μαδρίτης της 14ης Απριλίου 1891 και του Πρωτοκόλλου της Μαδρίτης της 27ης Ιουνίου 1989 περί διεθνών σημάτων. Βλ. Sabatier, M., *Pratique de la marque internationale*, σ. 5 έως 7.

17 — Βλ., μεταξύ πολλών άλλων, αποφάσεις της 6ης Φεβρουαρίου 2003, C-245/0, SENA (Συλλογή 2003, σ. I-1251, σκέψη 23), και της 21ης Οκτωβρίου 2010, C-467/08, Padawan (Συλλογή 2010, σ. I-10055, σκέψη 32).

18 — Βλ., κατ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 25ης Οκτωβρίου 2007, C-238/06 P, Develey κατά ΓΕΕΑ (σκέψεις 71 έως 73), και της 17ης Δεκεμβρίου 2010, T-395/08, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli κατά ΓΕΕΑ (Μορφή σοκολατένιου λαγού).

44. Κατά συνέπεια, είμαι της γνώμης ότι ο καθορισμός της «ημερομηνίας καταθέσεως» κοινοτικού σήματος είναι ζήτημα που διέπεται αποκλειστικώς από το δίκαιο της Ένωσης, το οποίο λαμβάνει υπόψη, συναφώς, τις κρίσιμες διεθνείς συμβάσεις. Στον βαθμό που στον κανονισμό 40/94 δεν ορίζεται νομικώς ο όρος «ημερομηνία καταθέσεως», σκόπιμο είναι να αναζητηθεί το πεδίο εφαρμογής και η έννοια του εν λόγω όρου στον συγκεκριμένο κανονισμό.

Γ — *Επί της ημερομηνίας καταθέσεως της αιτήσεως στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης*

45. Πριν αναλυθεί η έννοια-κλειδί της παρούσας δίκης, οφείλω να τονίσω, όπως προκύπτει από τη διάταξη περί παραπομπής, την αβεβαιότητα η οποία προφανώς περιβάλλει το πραγματικό στοιχείο που βρίσκεται στον πυρήνα της κύριας δίκης, ήτοι τον καθορισμό της ημέρας καταθέσεως των αιτήσεων που αφορούσαν τα επίμαχα σήματα [19].

46. Ειδικότερα, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι οι δύο αιτήσεις καταχωρίσεως των λεκτικών κοινοτικών σημάτων «RIZO» και «RIZO, EL ERIZO» κατατέθηκαν ηλεκτρονικώς στο ΓΕΕΑ στις 12 Δεκεμβρίου 2003. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί, εντούτοις, να διευκρινιστεί αν η εν λόγω ημερομηνία ηλεκτρονικής διαβιβάσεως πρέπει να θεωρείται ως η πραγματική ημερομηνία καταθέσεως του κοινοτικού σήματος.

47. Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η προσφυγή που άσκησε η Génesis κατά της επίμαχης αποφάσεως του ΓΕΕΑ απορρίφθηκε με απόφαση του Tribunal Superior de Justicia de Madrid κατ' ουσία με το σκεπτικό ότι ημερομηνία καταθέσεως των συγκρουόμενων κοινοτικών σημάτων ήταν η 7η Φεβρουαρίου 2004, ημερομηνία της πραγματικής προσκομίσεως των δικαιολογητικών, και όχι η 12η Δεκεμβρίου 2003, ημερομηνία κατά την οποία η αίτηση κατατέθηκε ηλεκτρονικώς.

48. Συναφώς, επισημαίνεται ότι το ΓΕΕΑ θέτει στη διάθεση των χρηστών υπηρεσία ηλεκτρονικής καταθέσεως (e-filing) που τους παρέχει τη δυνατότητα να υποβάλλουν τις αιτήσεις τους για την καταχώριση κοινοτικού σήματος διαδικτυακώς. Τα πλεονεκτήματα της υπηρεσίας αυτής είναι πολλά, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η διασφάλιση της ημερομηνίας καταθέσεως κατά την έννοια του άρθρου 27 του κανονισμού 40/94.

49. Λαμβανομένου υπόψη του γράμματος της εν λόγω διατάξεως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ημερομηνία καταθέσεως κατά την έννοια του άρθρου 27 του εν λόγω κανονισμού είναι η ημερομηνία ηλεκτρονικής καταθέσεως της αιτήσεως επισυναπτομένων όλων των εγγράφων που απαιτεί ο κανονισμός 40/94 και κατόπιν καταβολής του τέλους καταθέσεως εντός προθεσμίας ενός μηνός. Ειδικότερα, το ΓΕΕΑ παρέχει στους ενδιαφερομένους τα απαραίτητα τεχνικά μέσα για την επισύναψη των απαιτούμενων εγγράφων [20].

50. Αντιθέτως, σε περίπτωση ηλεκτρονικής καταθέσεως απλώς και μόνον της αιτήσεως καταχωρίσεως χωρίς ταυτόχρονη προσκόμιση των απαιτούμενων εγγράφων, ημερομηνία καταθέσεως κατά την έννοια του άρθρου 27 του κανονισμού 40/94 θα είναι εκείνη της πραγματικής προσκομίσεως στο ΓΕΕΑ όλων των απαιτούμενων εγγράφων. Πρόκειται, συνεπώς, για ημερομηνία μεταγενέστερη της ηλεκτρονικής καταθέσεως της εν λόγω αιτήσεως.

19 — Η απόφαση περί παραπομπής δεν περιλαμβάνει οριστική κρίση σχετικά με το εν λόγω πραγματικό στοιχείο και οι παρατηρήσεις που κατέθεσε η Génesis δεν είναι απαλλαγμένες αμφισημίας ως προς το σημείο αυτό. Στις γραπτές παρατηρήσεις της μόνον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσκόμισε παραρτήματα που συνηγορούν υπέρ της θέσης ότι ημερομηνία καταθέσεως είναι η 12η Δεκεμβρίου 2003.

20 — Βλ.: http://oami.europa.eu/help/html/help_fr.html. Το ΓΕΕΑ δεν καταγράφει προφανώς κατά τρόπο επίσημο την ώρα και τα πρώτα λεπτά της καταθέσεως του σήματος. Κατά συνέπεια, οι διευκρινίσεις του αιτούντος δικαστηρίου ως προς το ζήτημα αυτό δεν βασίζονται σε δεδομένα που κατέγραψε το ΓΕΕΑ. Πράγματι, ούτε στο Δελτίο Κοινοτικών Σημάτων (http://oami.europa.eu/bulletin/ctm/ctm_bulletin_en.htm) ούτε στην τράπεζα δεδομένων του ΓΕΕΑ αναφέρονται η ώρα και τα πρώτα λεπτά της καταθέσεως.

51. Επομένως, κατά την εφαρμογή του όρου «ημερομηνία καταθέσεως» υπό την έννοια του άρθρου 27 του κανονισμού 40/94, στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να εξακριβώσει την ημερομηνία της πραγματικής προσκομίσεως από την Génesis όλων των απαιτούμενων εγγράφων για τις αιτήσεις της καταχωρίσεως, και ακολούθως της πληρωμής του τέλους καταθέσεως.

52. Μόνον αφότου εξετασθεί η πτυχή αυτή είναι σκόπιμο να ασχοληθούμε με τα ειδικά χρονικά ζητήματα, στα οποία αναφέρθηκε το αιτούν δικαστήριο.

Δ — Επί της λήψεως υπόψη της ώρας και των πρώτων λεπτών στο πλαίσιο εφαρμογής της έννοιας της «ημερομηνίας καταθέσεως» υπό την έννοια του κανονισμού 40/94

53. Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν είναι δυνατό να ληφθούν υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 27 του κανονισμού 40/94, η ώρα και το πρώτο λεπτό της αιτήσεως καταχωρίσεως, εφόσον τα στοιχεία αυτά μπορούν να συμβάλουν στον καθορισμό τυχόν προτεραιότητας έναντι εθνικού σήματος, αίτηση για την καταχώριση του οποίου κατατέθηκε την ίδια ημέρα. Ειδικότερα, σε τέτοια περίπτωση συμπτώσεως των ημερομηνιών καταθέσεως, το ισπανικό δίκαιο καθορίζει την προτεραιότητα των σημάτων βάσει της ώρας και των πρώτων λεπτών της καταθέσεως.

54. Το προαναφερθέν ζήτημα αφορά συνεπώς την αρχή της προτεραιότητας, κατά την οποία προγενέστερο δικαίωμα μπορεί να αντιταχθεί σε όλα τα μεταγενέστερα συγκρουόμενα προς αυτό σημεία [21]. Επομένως, μέσω της διαδικασίας ανακοπής που κίνησε βασιζόμενη στο εθνικό δίκαιο η Génesis αποσκοπεί να αποδείξει ότι τα δύο κοινοτικά σήματα είναι «προγενέστερα σήματα» κατά την έννοια της εθνικής νομοθεσίας, η οποία αναπαράγει τον ορισμό του προγενέστερου που προβλέπει ο κανονισμός 40/94 [22].

55. Η ανάλυση του πεδίου εφαρμογής της έννοιας της «ημερομηνίας καταθέσεως», την οποία εισηγήθηκαν οι διάδικοι που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο πλαίσιο της υπό κρίση διαδικασίας, παρεκκλίνει ουσιωδώς. Όπως η Ισπανική και Ιταλική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή, είμαι της γνώμης ότι η ώρα και τα πρώτα λεπτά κατά τα οποία κατατέθηκε αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος δεν είναι κρίσιμα για την εφαρμογή του άρθρου 27 του κανονισμού 40/94. Ειδικότερα, έχω την εντύπωση ότι η «ημερομηνία καταθέσεως» αφορά αποκλειστικώς «ημερολογιακή ημέρα». Η συγκεκριμένη έννοια αντιστοιχεί, κατ' εμέ, σε ημερολογιακή ημέρα από μεσάνυχτα σε μεσάνυχτα, μήνα και έτους του γρηγοριανού ημερολογίου, καθώς και στην αντίστοιχη ημέρα των λοιπών ημερολογιακών συστημάτων [23]. Η ημερολογιακή ημέρα είναι συνεπώς δυνατό να είναι η ίδια παρά τις διακυμάνσεις του πραγματικού χρόνου που οφείλονται στις χρονικές ζώνες [24].

56. Πλείονα στοιχεία συνηγορούν, φρονώ, υπέρ της ως άνω ερμηνείας.

21 — Κατά το γράμμα του άρθρου 6 του νόμου 17/2001 περί σημάτων, δεν είναι δυνατή η καταχώριση σημείων που είναι ταυτόσημα με προγενέστερο σήμα ή όταν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως. Βλ. τα άρθρα 4, παράγραφος 1, και 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 84/104.

22 — Βλ. άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94.

23 — Βλ., συναφώς, το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) 1182/71 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 1971, περί καθορισμού των κανόνων που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 131), από το οποίο προκύπτει ότι οι πράξεις του Συμβουλίου ή της Επιτροπής —ή διατάξεις των πράξεων αυτών— αρχίζουν να ισχύουν, να αποκτούν ενέργεια ή να εφαρμόζονται σε ορισμένη ημερομηνία κατά την έναρξη της πρώτης ώρας της ημέρας που αντιστοιχεί στην ημερομηνία αυτή. Βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Ιουνίου 2001, T-146/00, Ruf και Stier κατά ΓΕΕΑ (Εικονιστικό σήμα «DAKOTA») (Συλλογή 2001, σ. II-1797, σκέψεις 23, 27 και 55).

24 — Όπως καταδεικνύει, παραδείγματος χάρη, ο εορτασμός του νέου έτους σε όλη την υφήλιο.

57. Πρώτον, παρατηρείται ότι το σύστημα της Συμβάσεως των Παρισίων, συμβαλλόμενα μέρη της οποίας είναι όλα τα κράτη μέλη, επέλεξε ως μονάδα υπολογισμού την ημερομηνία νοούμενη ως μία και μοναδική ημέρα ή ημερολογιακή ημέρα. Πράγματι, το νομότυπο της καταθέσεως εκτιμάται αποκλειστικώς υπό το πρίσμα του εν λόγω στοιχείου. Η εν λόγω κατάθεση θεωρείται ότι έγινε αφ' ης στιγμής κατατέθηκε αίτηση, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία της χώρας στην οποία έλαβε χώρα, τηρουμένων των τυπικών προϋποθέσεων, και ακόμη και αν η εν λόγω αίτηση ήταν ατελής ή περιείχε τυπικά σφάλματα, αρκεί προκειμένου να καθοριστεί η ημερομηνία καταθέσεως [25].

58. Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι η εισαγωγή της εν λόγω μονάδας υπολογισμού συνδέθηκε άρρηκτα με την επονομαζόμενη «προτεραιότητα της Ένωσης» που υιοθέτησε η Σύμβαση των Παρισίων, κατά την οποία όποιος καταθέτει σήμα σε άλλη χώρα εντός έξι μηνών από την κατάθεση του σήματός του στη χώρα καταγωγής απολαύει προστασίας από την ημερομηνία της αρχικής προστασίας που του αναγνωρίστηκε στη χώρα καταγωγής [26]. Συγκεκριμένα, δυνάμει του άρθρου 4 Γ, παράγραφος 2, της εν λόγω συμβάσεως, η προθεσμία των έξι μηνών αρχίζει από την ημερομηνία καταθέσεως της πρώτης αιτήσεως, χωρίς να υπολογίζεται στην προθεσμία η ημέρα της καταθέσεως. Συνεπώς, η ώρα και τα πρώτα λεπτά της καταθέσεως δεν είναι κρίσιμα όσον αφορά τον υπολογισμό της προθεσμίας προτεραιότητας [27].

59. Ο κανονισμός 40/94 περιλαμβάνει ίδιους κανόνες περί της χορηγήσεως δικαιώματος προτεραιότητας, στο άρθρο 29, που ακολουθούν το σύστημα της συμβάσεως, θεσπίζοντας δικαίωμα προτεραιότητας το οποίο περιλαμβάνει τις καταχωρίσεις για τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση σε ένα από τα κράτη της Ενώσεως ή σε ένα από τα κράτη που μετέχουν στη συμφωνία περί συστάσεως του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου [28]. Συνέπεια του δικαιώματος προτεραιότητας είναι ότι τα δικαιώματα που παρέχει κοινοτικό σήμα λογίζονται ότι κτώνται από την ημερομηνία προτεραιότητας, ήτοι κατά την ημερομηνία καταθέσεως της εθνικής αιτήσεως [29].

60. Θεωρώ, ως εκ τούτου, ότι δεν είναι δυνατό να διευκρινιστεί περαιτέρω η ημερομηνία καταθέσεως που προβλέπει το άρθρο 27 του κανονισμού 40/94. Τούτο μου φαίνεται ακόμη λιγότερο δυνατό, καθότι στην εν λόγω έννοια έχει προσδοθεί εξαρχής συγκεκριμένη λειτουργία, στο πλαίσιο εφαρμογής της προαναφερθείσας αρχής της προτεραιότητας, όχι μόνο σε επίπεδο Ένωσης, αλλά και για την εφαρμογή διεθνών κανόνων σχετικά με τις συνέπειες καταχωρίσεως σημάτων. Υπενθυμίζεται συναφώς ότι το προγενέστερο σήμα είναι επίσης δυνατό να προστατευτεί μέσω διεθνούς καταχωρίσεως [30].

25 — Δυνάμει του άρθρου 4, σημείο Α, παράγραφος 3, της Συμβάσεως των Παρισίων, ως κανονική εθνική κατάθεση κατά την εν λόγω σύμβαση νοείται πάσα κατάθεση η οποία αρκεί να συνιστά τη χρονολογία, καθ' ην κατετέθη η αίτηση στην εν λόγω χώρα. Βλ. Bodenhausen, G. H. C., *Guide d'application de la Convention de Paris pour la protection de la propriété industrielle*, όπ.π., σ. 42.

26 — Το άρθρο 4 της Συμβάσεως των Παρισίων καθορίζει προθεσμία έξι μηνών κατά τη διάρκεια της οποίας ο αιτών την καταχώριση σήματος σε μια από τις χώρες της Ένωσης μπορεί να ζητήσει το ίδιο σήμα στις άλλες χώρες της Ένωσης, χωρίς μεταγενέστερη αίτηση ή αιτήσεις να επηρεάζονται από ενδεχόμενες αιτήσεις για το ίδιο σήμα τις οποίες κατέθεσαν τρίτοι. Κατά τον τρόπο αυτό, το δικαίωμα προτεραιότητας προσδίδει στον αιτούντα την καταχώριση σήματος περιορισμένη από χρονικής απόψεως ασυλία όσον αφορά τις αιτήσεις που αφορούν το ίδιο σήμα, τις οποίες μπορούν να υποβάλουν τρίτα πρόσωπα, κατά την προθεσμία ασκήσεως του δικαιώματος προτεραιότητας. Βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου, της 15ης Νοεμβρίου 2001, Τ-128/99, Signal Communications κατά ΓΕΕΑ (TELEYE) (Συλλογή 2001, σ. II-3273, σκέψεις 36 έως 40).

27 — Όσον αφορά τον υπολογισμό της προθεσμίας προτεραιότητας, ο ίδιος υπολογισμός εφαρμόζεται σε διεθνές επίπεδο στα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (η ημέρα της καταθέσεως της προγενέστερης αιτήσεως δεν περιλαμβάνεται στην εν λόγω προθεσμία. Βλ. κανόνα 2.4 του εκτελεστικού κανονισμού: http://www.wipo.int/pct/fr/texts/rules/r2.htm#_2_4).

28 — Το δικαίωμα προτεραιότητας γεννάται από την αίτηση καταχωρίσεως του σήματος, η οποία έχει προηγουμένως υποβληθεί σε ένα από τα προαναφερθέντα κράτη, και συνιστά αυτόνομο δικαίωμα στο μέτρο που υφίσταται ανεξαρτήτως της μεταγενέστερης τύχης της εν λόγω αιτήσεως. Όταν η αίτηση κοινοτικού σήματος συνδυάζεται με διεκδίκηση προτεραιότητας, το δικαίωμα αυτό καθίσταται ουσιώδες στοιχείο της αιτήσεως αυτής καθόσον καθορίζει ένα από τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της, δηλαδή ότι ημερομηνία καταθέσεώς της είναι η ημερομηνία κατά την οποία υποβλήθηκε η προηγούμενη αίτηση, προκειμένου να καθοριστεί η χρονική σειρά των δικαιωμάτων. Βλ. απόφαση Signal Communications κατά ΓΕΕΑ (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 27).

29 — Αν συντρέχουν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις, το κοινοτικό σήμα αρχίζει να υπάρχει αναδρομικώς από την ημερομηνία καταθέσεως του διεκδικούμενου σήματος. Bonet, G., «La marque communautaire», όπ.π.

30 — Βλ. άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', περίπτωση iii, του κανονισμού 40/94 καθώς και άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', περίπτωση iv, του κανονισμού 207/2009, τα οποία αναφέρονται σε σήματα που έχουν αποτελέσει αντικείμενο διεθνούς καταχωρίσεως, η οποία ισχύει εντός της Κοινότητας.

61. Ασφαλώς, από τις πληροφορίες που παρατίθενται στον ιστότοπο του ΓΕΕΑ προκύπτει ότι ημερομηνία καταθέσεως είναι η ημερομηνία κατά την οποία κατατίθενται στο ΓΕΕΑ τα έγγραφα που προβλέπει το άρθρο 26, σε ώρα κεντρικής Ευρώπης (GMT +1) [31]. Φρονώ, εντούτοις, ότι η ώρα που παρατίθεται στον εν λόγω ιστότοπο χρησιμεύει στον καθορισμό της ημερομηνίας καταθέσεως στο ΓΕΕΑ και όχι στην πρόσδοση χρονικής προτεραιότητας βάσει της ώρας και των πρώτων λεπτών της καταθέσεως.

62. Τη θέση αυτή επιβεβαιώνει και η γραμματική ερμηνεία του άρθρου 27 του κανονισμού 40/94 που αναφέρεται μόνο στην «ημερομηνία». Επιπλέον, από τον κανόνα 5 του κανονισμού 2868/95 προκύπτει ότι το ΓΕΕΑ θέτει επί των εγγράφων από τα οποία συνίσταται η αίτηση αποκλειστικώς την ημερομηνία παραλαβής και τον αριθμό πρωτοκόλλου της αιτήσεως. Δίδει αμελλητί στον καταθέτη απόδειξη παραλαβής η οποία αναφέρει τουλάχιστον τον αριθμό πρωτοκόλλου και την ημερομηνία παραλαβής τους.

63. Δεύτερον, ο σκοπός και η φύση της νομοθεσίας της Ένωσης συνηγορούν υπέρ της ερμηνείας ότι δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η ώρα και τα πρώτα λεπτά της καταθέσεως. Όπως εκτέθηκε ήδη στα σημεία 30 έως 34 και 39 έως 43 των παρουσών προτάσεων, σκοπός του κανονισμού 40/94 δεν ήταν η προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών αλλά η δημιουργία ενός και μοναδικού δικαίου βιομηχανικής ιδιοκτησίας που θα ισχύει σε όλη την Ένωση. Επιπλέον, λαμβανομένης υπόψη της αυτοτέλειας των εννοιών του δικαίου της Ένωσης που περιλαμβάνονται στον κανονισμό 40/94, οι νομικές λύσεις του εθνικού δικαίου δεν μπορούν να λαμβάνονται υπόψη για την ερμηνεία του καθεστώτος του κοινοτικού σήματος. Τέλος, όπως επισήμανε ορθώς η Επιτροπή τέτοιου είδους προσέγγιση επιβεβαιώνεται από τη συνδυασμένη ανάγνωση των άρθρων 14 και 97 του εν λόγω κανονισμού, εφόσον προκύπτει ότι η δυνατότητα εφαρμογής του εθνικού δικαίου περιορίζεται σε ζητήματα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 40/94.

64. Τρίτον, πρέπει να τονιστεί η σημασία του άρθρου 32 του κανονισμού 40/94, από το οποίο προκύπτει ότι η κατάθεση κοινοτικού σήματος ισοδυναμεί με κατάθεση εθνικού σήματος στα κράτη μέλη, προκειμένου να προσδιοριστεί, αν τούτο είναι απαραίτητο, το δικαίωμα που σχετίζεται με αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος. Το εν λόγω άρθρο αναφέρεται αποκλειστικώς στην ημερομηνία καταθέσεως.

65. Όπως παρατηρεί η Ισπανική Κυβέρνηση, το άρθρο 32, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 δεν τροποποιεί την κοινοτική έννοια της ημερομηνίας καταθέσεως ούτε προϋποθέτει επικουρική εφαρμογή του εθνικού δικαίου, αλλά απλώς προσδίδει στις αιτήσεις καταχωρίσεως κοινοτικών σημάτων που υποβάλλονται στο ΓΕΕΑ το ίδιο νομικό κύρος με αυτό των αιτήσεων που υποβάλλονται στα εθνικά γραφεία. Αν, παρά το γράμμα του άρθρου 27 του κανονισμού 40/94, το Δικαστήριο προέκρινε διασταλτική ερμηνεία της εν λόγω διατάξεως, τούτο θα συνεπαγόταν την υποχρέωση όλων των αιτούντων την καταχώριση σημάτων να τα καταχωρίζουν στο ΓΕΕΑ, προκειμένου να κατοχυρώνουν το δικαίωμα προτεραιότητάς τους όχι μόνον έναντι των λοιπών εθνικών σημάτων, αλλά και έναντι άλλων κοινοτικών σημάτων, υποχρέωση που θα προσέβαλε την αρχή ότι το κοινοτικό σήμα δεν υποκαθιστά τα εθνικά σήματα.

66. Τέλος, είναι απαραίτητο να επισημανθεί η ύπαρξη πλειόνων πρακτικών δυσχερειών που σχετίζονται με την εφαρμογή της προτεραιότητας σε πραγματικό χρόνο αντί της εφαρμογής της έννοιας της ημερολογιακής ημέρας στο πλαίσιο του συστήματος του κοινοτικού σήματος.

31 — http://oami.europa.eu/ows/rw/pages/QPLUS/forms/electronic/fileApplicationCTM.fr.do

67. Καταρχάς, η ύπαρξη ποικίλων χρονικών ζωνών στο σύνολο της Ένωσης καθιστά επί του παρόντος μάλλον αδύνατο τον καθορισμό της προτεραιότητας του κοινοτικού σήματος σε πραγματικό χρόνο. Ειδικότερα, το έδαφος της Ένωσης εκτείνεται σε τέσσερις χρονικές ζώνες [32].

68. Δεδομένων των εν λόγω διαφορών, τυχόν λήψη υπόψη της ώρας και των πρώτων λεπτών της καταθέσεως αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος θα συνεπαγόταν την ανάδειξη κανόνα συγκρούσεως από χρονικής απόψεως μεταξύ των διαφόρων εθνικών συστημάτων. Δεν μπορεί να αποκλειστεί η προτεραιότητα σε πραγματικό χρόνο να προκαλεί επίσης ορισμένη σύγχυση, λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών μέσων επικοινωνίας καθώς και της διαφορετικής ποιότητάς τους στο πλαίσιο πολλών κρατών μελών [33]. Προκειμένου να αρθεί η εν λόγω σύγχυση, σκόπιμο είναι όχι μόνο να καταχωρίζεται η ώρα και τα πρώτα λεπτά της καταθέσεως της αιτήσεως, αλλά και να διασφαλίζεται ότι τα συστήματα πληροφορικής που έχουν στη διάθεσή τους οι εθνικές αρχές ακολουθούν επακριβώς την τοπική ώρα ή την ώρα Γκρήνουιτς [34].

69. Επομένως, το ζήτημα της ημερομηνίας καταθέσεως ασκόπως μετατράπηκε σε συζήτηση περί ημερολογιακών ή πραγματικών μονάδων. Παραδείγματος χάρη, η 1η Ιανουαρίου στις 00:30 στη Φινλανδία αντιστοιχεί σε επίπεδο πραγματικού χρόνου στην 31η Δεκεμβρίου στις 10:30 μ.μ. στην πλειονότητα των κρατών μελών.

70. Ασφαλώς, η δυνατότητα ηλεκτρονικής καταχωρίσεως προβλέπεται σε πλείονα κράτη μέλη [35]. Νομίζω όμως ότι σκόπιμη είναι η διάκριση μεταξύ της δυνατότητας καταθέσεως ηλεκτρονικής αιτήσεως και της θεσπίσεως συστήματος προτεραιότητας σε επίπεδο πραγματικού χρόνου. Ειδικότερα, η πρόβλεψη από το ΓΕΕΑ ή ορισμένα κράτη μέλη της δυνατότητας ηλεκτρονικής καταχωρίσεως, προκειμένου να εκσυγχρονιστεί και να καταστεί ευχερέστερη η πρόσβαση στην προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη τη λήψη υπόψη της ώρας και των πρώτων λεπτών της καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως, προκειμένου να αποδειχθεί το προγενέστερο του σήματος [36].

71. Συνεπώς, είμαι της γνώμης ότι η λήψη υπόψη της ώρας και των πρώτων λεπτών όσον αφορά τον καθορισμό του προγενέστερου σήματος υπό την έννοια του άρθρου 27 του κανονισμού 40/94 είναι δυνατή μόνο μετά την καθιέρωση ομοιόμορφου συστήματος διοικητικών διαδικασιών ηλεκτρονικής καταχωρίσεως τόσο κοινοτικών όσο και εθνικών σημάτων σε ολόκληρη την Ένωση. Τούτο θα συνεπαγόταν επίσης την εφαρμογή του συστήματος της παγκόσμιας ώρας, ήτοι την πλήρη

32 — Βλ. σύσταση 1432 (1999) του Συμβουλίου της Ευρώπης περί τηρήσεως του συστήματος ευρωπαϊκών χρονικών ζωνών, διαθέσιμο στη διεύθυνση http://assembly.coe.int/Documents/AdoptedText/ta99/frec1432.htm#1. Για τη σύγκριση των εν λόγω χρονικών ζωνών βλ.: http://europa.eu/travel/time/index_fr.htm#tzone.

33 — Αρκεί να αναφερθεί συναφώς ότι από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι οι αιτήσεις κατατέθηκαν στις 11:52 π.μ. και 12:13 μ.μ. αντιστοίχως, ενώ στην επίμαχη απόφαση του ΓΕΕΑ διευκρινίζεται ότι οι αιτήσεις κατατέθηκαν στις 11:31 π.μ.

34 — Ο ημερολογιακός χρόνος, ο οποίος έχει ήδη ορισθεί βάσει της ώρας ατομικών ρολογιών, αποκαλείται διεθνής συντονισμένη ώρα (TUC). Η ημέρα TUC είναι περίπου 0,9 δευτερόλεπτα μεγαλύτερη σε διάρκεια από τη μέση ημέρα.

35 — Κατά τις μη εξαντλητικές έρευνές μου, οι ακόλουθες χώρες προβλέπουν τέτοιου είδους δυνατότητα: Βασίλειο του Βελγίου, Τσεχική Δημοκρατία, Βασίλειο της Δανίας, Βασίλειο της Ισπανίας, Γαλλική Δημοκρατία, Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, Βασίλειο των Κάτω Χωρών, Πορτογαλική Δημοκρατία, Δημοκρατία της Φινλανδίας, Βασίλειο της Σουηδίας και Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας. Βλ.: http://www.wipo.int/directory/en/urls.jsp.

36 — Ενδεικτικά, θα ήταν κάλλιστα δυνατό, δεδομένου του περιορισμένου ωραρίου λειτουργίας των θυρίδων των εθνικών γραφείων, ηλεκτρονική αποστολή στις 11 μ.μ. να οδηγήσει σε καταχώριση της αιτήσεως την επόμενη ημέρα, και όχι σε καταχώριση σε πραγματικό χρόνο, για τον καθορισμό της προτεραιότητας έναντι άλλου κοινοτικού ή εθνικού σήματος. Όπως υπογράμμισα στην υποσημείωση 20, το ΓΕΕΑ προφανώς δεν καταγράφει επισήμως την ώρα και τα πρώτα λεπτά της καταθέσεως του σήματος.

εναρμόνιση των νομικών συστημάτων ώρας των ευρωπαϊκών κρατών. Είναι αυτονόητο ότι η καθιέρωση τέτοιου είδους συστήματος πρέπει να προβλέπεται σαφώς από τη νομοθεσία της Ένωσης καθώς και από τα εθνικά δίκαια των κρατών μελών[37] και δεν μπορεί να προκύπτει από τη νομολογία.

72. Συναφώς, παρατηρείται ακόμη ότι το άρθρο 27 του κανονισμού 207/2009 για το κοινοτικό σήμα, σχετικά με την ημερομηνία καταθέσεως, είναι διατυπωμένο κατά πανομοιότυπο τρόπο με το αντίστοιχο άρθρο του κανονισμού 40/94, το οποίο αφορά το υπό κρίση προδικαστικό ερώτημα. Ως εκ τούτου, ο νομοθέτης της Ένωσης εξακολουθεί να αφήνει αδιευκρίνιστο το ζήτημα της ώρας και των πρώτων λεπτών της καταθέσεως.

73. Επικουρικώς, θα ήθελα να επισημάνω περαιτέρω ότι ούτε στον κανονισμό (ΕΚ) 6/2002[38] γίνεται μνεία της ώρας και των πρώτων λεπτών όσον αφορά την ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος. Επιπλέον, δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, ο αιτών την καταχώριση κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος έχει, υπό ορισμένους όρους, δικαίωμα προτεραιότητας. Τούτο έχει ως αποτέλεσμα η ημερομηνία προτεραιότητας να θεωρείται ότι αντιστοιχεί στην ημερομηνία κατά την οποία κατατίθεται αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος[39].

74. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθεισών εκτιμήσεων, αν γίνει δεκτό, αφενός, ότι οι επίμαχες αιτήσεις καταχωρίσεως κατατέθηκαν αυθημερόν, και, αφετέρου, ότι πρέπει να αποκλεισθεί η λήψη υπόψη της ώρας και των πρώτων λεπτών της καταθέσεως, συνάγεται ότι τα δύο επίμαχα σήματα είναι καταρχήν δυνατό να καταχωρισθούν. Τίθεται συνεπώς το ζήτημα της συνυπάρξεως του εθνικού με το κοινοτικό σήμα.

Ε — *Επί της συνυπάρξεως των σημάτων στην αγορά*

75. Η συνύπαρξη δύο ταυτόχρονων καταχωρίσεων πανομοιότυπων σημάτων συνιστά φαινόμενο γνωστό και ορισμένες φορές αναπόφευκτο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρόκειται αδιαμφισβήτητα για ατελή κατάσταση που απορρέει από τον πολυεθνικό και διαφορετικό χαρακτήρα των συστημάτων προστασίας σήματος καθώς και των διαφορών των επιχειρήσεων που είναι δικαιούχοι σημάτων.

37 — Η ύπαρξη αποπειρών στον τομέα της χρονικής ομοιομορφοποιήσεως συνάγεται κυρίως από την οδηγία 2000/84/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με τις διατάξεις για τη θερινή ώρα (ΕΕ L 31, σ. 21), που προβλέπει ότι η κατά εξήντα λεπτά έναντι της ώρας του υπόλοιπου έτους αλλαγή της ώρας υπολογίζεται σε κάθε κράτος μέλος στη 1 π.μ., παγκόσμια ώρα, την τελευταία Κυριακή του Μαρτίου. Σκόπιμο είναι να αναφερθεί ότι στο πλαίσιο της Συμφωνίας της Μαδρίτης και του πρωτοκόλλου της Μαδρίτης κατά τον χρόνο της καταθέσεως τυγχάνουν εφαρμογής ειδικοί κανόνες (κανόνας 4 του εκτελεστικού κανονισμού της Συμφωνίας της Μαδρίτης σχετικά με τη διεθνή καταχώριση σημάτων κανονισμού και του σχετικού με τη συμφωνία αυτή πρωτοκόλλου, υπό τον τίτλο «υπολογισμός προθεσμιών», διαθέσιμο στην ακόλουθη διεύθυνση: http://www.wipo.int/madrid/fr/legal_texts/common_regulations.htm#rule_4). Κατά τον χρόνο των καταθέσεων, ο καθορισμός της ακριβούς ώρας δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των επίσημων σημειώσεων που τίθενται επί της αιτήσεως. Αντιθέτως, κατά την οδηγία 11 περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Διοικητικές οδηγίες για την εφαρμογή της Συμφωνίας της Μαδρίτης σχετικά με τη διεθνή καταχώριση σημάτων και του σχετικού με τη συμφωνία αυτή πρωτοκόλλου), διαθέσιμο κείμενο στην ακόλουθη διεύθυνση: http://www.wipo.int/madrid/fr/legal_texts/admin_instructions.htm#P81_4630), όταν λόγω διαφοράς ώρας η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε η διαβίβαση είναι διαφορετική από την ημερομηνία κατά την οποία αυτή παρελήφθη, ως ημερομηνία παραλαβής νοείται από το Διεθνές Γραφείο η προγενέστερη ημερομηνία. Βλ. Sabatier, M., *Pratique de la marque internationale*, σ. 26.

38 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα (ΕΕ L 2002, σ. 1).

39 — Δυνάμει του κανόνα 2 (σημείο 2.4., στοιχείο α') του εκτελεστικού κανονισμού της συνθήκης συνεργασίας όσον αφορά τις ευρεσιτεχνίες (PTC) (κείμενο διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://www.wipo.int/pct/fr/texts/rules/r2.htm#_2_4), η ημέρα της καταθέσεως της προγενέστερης αιτήσεως δεν υπολογίζεται στην προθεσμία προτεραιότητας. Επιπλέον, προβλέπονται ειδικοί κανόνες σε περίπτωση που η προθεσμία εκπνέει σε αργία (βλ. κανόνα 80, σημείο 80.5, διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://www.wipo.int/pct/fr/texts/rules/r80.htm#_80_5).

76. Αξίζει να σημειωθεί ότι η εν λόγω συνύπαρξη μπορεί να επηρεάσει την έκβαση της διαδικασίας ανακοπής ή της αιτήσεως περί κηρύξεως ακυρότητας σήματος. Η εν λόγω έκβαση ποικίλλει ανάλογα με το αν πρόκειται για συνύπαρξη συγκρουόμενων σημάτων ή του προγενέστερου σήματος και των σημάτων των οποίων δικαιούχοι είναι τρίτοι και όχι ο δικαιούχος κοινοτικού σήματος. Η συνύπαρξη είναι δυνατό, επομένως, να επιβληθεί στον δικαιούχο προγενέστερου δικαιώματος ή να συμφωνηθεί από τα μέρη βάσει συμφωνίας [40].

77. Δεν αμφισβητείται ότι, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κατάσταση αυτή, οι δύο δικαιούχοι μπορούν να προσφύγουν σε συμφωνία περί συνυπάρξεως προς αποτροπή τυχόν συγκρούσεως [41]. Εξάλλου, τα εθνικά δίκαια προβλέπουν ιδιαίτερες λύσεις, όπως η αρχή «της καλόπιστης εκ παραλλήλου χρήσεως» («honest concurrent use»), η νομιμότητα της οποίας από τη σκοπιά του δικαίου της Ένωσης είναι μάλλον αμφισβητήσιμη [42].

78. Όπως υπογράμμισε η Επιτροπή στις παρατηρήσεις της, η συνύπαρξη ήταν γνωστή από τη θεσμοθέτηση του κοινοτικού σήματος, αφ' ης στιγμής το ΓΕΕΑ καταχώρισε την 1η Απριλίου 1996, ημερομηνία δημιουργίας του μητρώου κοινοτικών σημάτων, όλα τα σήματα αίτηση για την καταχώριση των οποίων είχε υποβληθεί προγενεστέρως [43].

79. Εν πάση περιπτώσει, η πιθανότητα καταχωρίσεως πανομοιότυπων σημάτων για ταυτόσημα προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν την ίδια ημερομηνία προτεραιότητας υπήρχε πάντοτε στα συστήματα που βασίζονται στη Σύμβαση των Παρισίων. Επομένως, παρότι δεν είναι ευκταία, η συνύπαρξη αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της έννοιας του σήματος.

V – Πρόταση

Κατόπιν όλων των προεκτεθεισών εκτιμήσεων, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει στο ερώτημα που έθεσε το Tribunal Supremo την απάντηση ότι:

«Όπως έχει επί του παρόντος το δίκαιο της Ένωσης, το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα, αποκλείει τη λήψη υπόψη, πέραν της ημερομηνίας καταθέσεως της αιτήσεως για την καταχώριση του κοινοτικού σήματος, και της ώρας και των πρώτων λεπτών της εν λόγω καταθέσεως.»

40 — Folliard-Monguiral, «Conditions et effets de la coexistence de marques en droit communautaire», *Propriété industrielle* n° 9, Σεπτέμβριος 2006, μελέτη 24.

41 — Elsmore, M. J., «Trade Mark Coexistence Agreements: What is all the (lack of) fuss about ?», SCRIPT-ed, τόμος 5, τεύχος 1, Απρίλιος 2008. Τέτοιου είδους συμφωνία δεν είναι εν πάση περιπτώσει κατάλληλη για την εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως, βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Νοεμβρίου 2007, T-90/05, Omega κατά ΓΕΕΑ-Omega Engineering (Ω OMEGA) (σκέψη 49).

42 — Βλ. προπαρατεθείσες προτάσεις της γενικής εισαγγελέα V. Trstenjak στην προπαρατεθείσα υπόθεση Budejovicky Budvar στις οποίες κάλεσε το Δικαστήριο να κρίνει ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/104 απαγορεύει την ταυτόχρονη καλόπιστη και μακράς διάρκειας χρήση από διαφορετικούς δικαιούχους δύο πανομοιότυπων σημάτων που καλύπτουν πανομοιότυπα προϊόντα.

43 — Βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 19ης Οκτωβρίου 2006, T-350/04 έως T-352/04, Bitburger Brauerei κατά ΓΕΕΑ-Anheuser-Busch (BUD) (Συλλογή 2006, σ. II-4255).